

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร/หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม/การศึกษาท้องถิ่น

ทวิช ลักษณ์สง่า: การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ศศ.ดร. มาเรียม นิลพันธุ์, รศ. สมประสงค์ น่วมบุญถือ และ อ.ดร. พลวัต วุฒิประจักษ์, 304 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม
การศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2. พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3. ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 4. ประเมินผล
และปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับผลการเรียนรู้การศึกษาท้องถิ่น
ความสามารถของนักเรียนในการศึกษาท้องถิ่น และความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียน โดยทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 คน เป็นเวลา 40 ชั่วโมง เครื่องมือที่
ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น หน่วยการเรียนรู้ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ประเด็น
สนทนากลุ่ม แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการศึกษาท้องถิ่น แบบบันทึกความภาคภูมิใจในท้องถิ่น
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่า ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่านักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการให้
พัฒนาหลักสูตรที่เน้นการแสวงหาความรู้โดยใช้ท้องถิ่นที่ผู้เรียนอาศัยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ คาดหวังให้ผู้เรียนมีกระบวนการใน
การสร้างองค์ความรู้และเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น 2. ผลการพัฒนาหลักสูตร พบว่าหลักสูตรประกอบด้วยหลักการ จุดหมาย
คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดและประเมินผล และแผนการจัดการ
เรียนรู้จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ เกี่ยวกับการกำหนดประเด็นการศึกษาท้องถิ่น การรวบรวมข้อมูล การประเมินข้อมูล การวิเคราะห์
ข้อมูล การสรุปเรียบเรียงและนำเสนอ 3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอ
เมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 คน เป็นเวลา 40 ชั่วโมง โดยจัดการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยการศึกษา
ท้องถิ่นพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และปฏิบัติการศึกษาท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน แหล่งเรียนรู้
นอกโรงเรียน และคนในท้องถิ่นเป็นผู้ให้ความรู้ 4. ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้การศึกษา
ท้องถิ่นก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีความสามารถในการศึกษาท้องถิ่น และ
นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยนักเรียนเห็นว่าในท้องถิ่นมีแหล่งเรียนรู้ให้ศึกษาและมีคนในท้องถิ่นเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้
ให้กับนักเรียน นักเรียนมีความเห็นว่าท้องถิ่นของนักเรียนน่าอยู่ คนในท้องถิ่นมีอัธยาศัยดี มีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อต่อคนนักเรียน
และนักเรียนต้องการพัฒนาท้องถิ่นของนักเรียนให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น

53253205: MAJOR: CURRICULUM AND SUPERVISION

KEY WORDS: CURRICULUM DEVELOPMENT/ SELECTIVE COURSE/ LOCAL STUDIES

TAWIT LUXSANGA: THE DEVELOPMENT OF SELECTIVE COURSE ON LOCAL STUDIES FOR TENTH GRADE STUDENTS. THESIS ADVISORS: ASST.PROF. MAREAM NILLAPUN, Ed.D., ASSOC.PROF. SOMPRASONG NUAMBUNLUE, M.Ed. AND POLLAWAT WUTTIPRAJACK, Ph.D. 304 pp.

The purposes of this research were 1. to study the fundamental data of selective course on local studies for tenth graded students 2. to develop the selective course on local studies for tenth graded students 3. to implement the selective course on local studies for tenth graded students 4. to evaluate and improve the selective course on local studies for tenth graded students involving learning outcomes, students' competence of studying local study and students' taking pride in their local. The research was investigated with 50 tenth graded Rachineeburana School using 40 periods of local study course. The research instruments were the selective course on local studies, unit plans, questionnaires, interview form, focus group guideline, learning outcome test, evaluation form of local study ability, the record form on taking pride in local's own. The data was analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test dependent and content analysis.

The research results were as follows:

1. The local study course is crucial for students and involved persons. The local study course is needed to develop by focus on the important of local learning resources in student's residency. Students are anticipated to gain their knowledge construction including students' pride of their local. 2. The developed curriculum consisted of principle, vision, course description, learning outcomes, learning content, evaluation guidelines and 5 unit plans which comprised of local's study issues, data collection, data evaluation, data analysis, and summarization and presentation. 3. The curriculum was implemented with 50 tenth graded students of Rachineeburana School, Muang District, Nakhonpathom Province engaging 40 periods of local studies course conducted on the theory and performing learning activities. It is found that students are enthusiastic of studying and performing local study by using school learning resources, outside learning resources and local persons. 4. The results of curriculum evaluation indicated the different on students' pretest and posttest achievement scores were statistically significant at the .05 level; the developed curriculum could enable the students to learn local studies. It is found that local learning resources are available especially students are gained knowledge by local persons. Students are proud of their abilities from learning and taking about friendship from local persons it resulted in developing their local.

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature .....

Academic Year 2013

Thesis Advisors' signature 1. .... 2. .... 3. ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดีอันเนื่องมาจากบุคคลผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยดังต่อไปนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นทั้งผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เป็นที่ปรึกษาและเสียดลเอาใจใส่ในทุก ๆ เรื่อง ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จอย่างทุกวันนี้ รองศาสตราจารย์ สมประสงค์ น่วมบุญลือ อาจารย์ ดร. พลวัต วุฒิประจักษ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและชี้แนะในเวลา ที่สงสัยหรือมีปัญหา ตลอดทั้งให้กำลังใจจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย ที่กรุณาเป็นประธานในการ พิจารณาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรีดี พิศภูมิวิถิ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ในการแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนคณาจารย์ในสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ สาขาวิชาการสอน สังคม และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และสั่งสอนศิษย์คนนี้ให้ประสบความสำเร็จได้

ขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรพร ภู่งศ์พันธุ์ อาจารย์ ดร. ชัยรัตน์ โตศิลา อาจารย์ ดร. วัชวุฒม์ อยู่ในคิด และอาจารย์วรุณศิริ วัฒนอารมณ์ชัย ที่กรุณาเสียดลเวลาในการตรวจเครื่องมือเพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยมีคุณภาพ

ขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนราชินีบูรณะ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรจนสำเร็จลุล่วง และผู้ที่มิได้ กล่าวนาม ณ ที่นี้

ขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทดลองใช้หลักสูตร

ขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ หลักสูตรและการนิเทศ ปี 53 และเพื่อน ๆ สังคมศึกษา รุ่น 35 ที่เป็นแรงกาย แรงใจ คอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา

ขอบพระคุณครอบครัวลัทธินันท์ นางสุทธีนันท์ ศรีสมศักดิ์ นางสาวณัฐกานต์ โรจนพรประสิทธิ์ นางสาวลักขณา พันธุ์บ้านแหลม นายฉัตรชัย สุขุม นายกัปปिय เล้าเจริญ นายเจษฎาพร ศรีวิชัย และนายปณณวัช ทัทธวัช ที่คอยช่วยเหลือและเป็นพลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่า ผู้วิจัยขอมอบคุณความดีทั้งหมด บูชาแด่คุณพ่อคุณลุง ลัทธินันท์ คุณแม่ภัทรภร พันสีเงิน คณาจารย์ และผู้มีพระคุณกับผู้วิจัยทุกท่านที่ ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ